

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Kfv.VII.37.018/2021/9.
A tanács tagjai: Dr. Farkas Katalin
a tanács elnöke
Dr. Stumpf-Rádai Ágota
előadó bíró
Dr. Magyarfalvi Katalin
bíró
A felperes: felperes neve
(felperes címe)
A felperes képviselője: dr. Patyi Gergely ügyvéd
(címe)
Az alperes: Budapest Főváros Kormányhivatala
(alperes címe)
Az alperes képviselője: dr. Geigerné dr. Groholszky Judit kamarai jogtanácsos
A per tárgya: társadalombiztosítási határozat felülvizsgálata
A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes
Az elsőfokú bíróság határozatának száma:
Fővárosi Törvényszék 32.K.702.160/2020/9.

Rendelkező rész

A Kúria a Fővárosi Törvényszék 32.K.702.160/2020/9. számú ítéletét hatályában fenntartja.
A felülvizsgálati eljárási illeték a magyar állam terhén marad.

Az ítélet ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Tényállás

[1] A felperes az ...nál magánnyugdíjpénztári tag volt 2008-tól 2018. június 30-áig. A Közép-magyarországi Nyugdíjbiztosítási Igazgatóság 2008. március 20-án kelt határozatával 2007. június 1-jei folyósítási kezdettel, havi 129.765 forint összegű csökkentés nélküli előrehozott öregségi nyugdíjat állapított meg a felperes részére. A nyugellátás a társadalombiztosítási nyugellátás összegének 75%-ában került megállapításra tekintettel arra, hogy a felperes magánnyugdíjpénztári tag volt és nem tett arra vonatkozóan nyilatkozatot, hogy vissza kíván lépni az állami nyugdíjrendszerbe. A felperest tájékoztatták, hogy a határozat kézhezvételét követő 30 napon belül a magánnyugdíjpénztárnál kezdeményezheti a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépését.

[2] A felperes 2008. április 2-án kelt írásbeli nyilatkozatát, amelyben bejelentette, hogy vissza kíván lépni a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe, a 2008. április 10-én kelt levelében visszavonta. Kérelmére az ... 3.773.536 forintot fizetett ki a felperes részére. A felperes magánnyugdíjpénztári tagsága 2008. június 30-án megszűnt.

[3] A korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (Khtv.) 4. § (1) bekezdés a) pontja alapján a felperes 2012. január 1-jétől az előrehozott öregségi nyugdíjjal azonos összegben már korhatár előtti ellátást kapott, amit 2017. szeptember 25-től a nyugdíjkorhatár betöltésének napjától öregségi nyugdíjként kellett folyósítani részére a korhatár előtti ellátással azonos összegben. A felperes 2017. december 18-án kelt igénybejelentésében kérte az öregségi nyugdíja átszámítását a Khtv. 18. § (3) bekezdésére hivatkozással.

[4] Az alperes VIII. kerületi Hivatala 2018. január 15-én kelt határozatával a felperes magánnyugdíjpénztári tagságára tekintettel 78,05%-os nyugdíjat állapított meg 273.705 forint összegben. A felperes e határozattal szemben fellebbezéssel élt és 2018. november 20-án a 2008. évben felvett egyösszegű magánnyugdíjpénztári kifizetést önkéntesen átutalta a Magyar Államkincstár részére.

[5] Az elsőfokon eljáró társadalombiztosítási szerv 2019. január 24-én módosító határozatában a felperes öregségi nyugdíjának összegét 2017. szeptember 25. napjától 348.670 forintra emelte fel arra hivatkozással, hogy a felperest a nyugellátás 100%-ban illeti meg, mert a magánnyugdíjpénztári szolgáltatás visszautalásával visszalépett az állami nyugdíjrendszerbe.

[6] E határozatát az elsőfokon eljáró társadalombiztosítási szerv saját hatáskörében felülvizsgálta és 2019. március 18-án kelt – a másodfokú hatóság által 2019. június 24. napján helybenhagyott – határozatával a felperes öregségi nyugdíját 2019. április 1. napjától kezdődően 273.705 forintban állapította meg.

Kereseti kérelem és védirat

[7] A felperes keresetében elsődlegesen a 2019. március 18-án kelt határozat hatályon kívül helyezését, másodlagosan az alperes 2019. január 24-én kelt módosító határozatának hatályban tartását, harmadlagosan annak megállapítását kérte, hogy az alperes eljárása során több ízben mulasztott, nem tett eleget a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvényben (Ket.) rögzített kötelezettségeinek.

[8] Az alperes védiratában a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a felperes 2017-ben már nem volt magánnyugdíjpénztári tag, ezért az öregségi nyugdíj igénylése során már nem nyilatkozhatott érdemben a társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe történő visszalépése tárgyában. A felperest volt magánnyugdíjpénztári tagként kellett kezelni, így 100%-os öregségi nyugdíjra nem jogosult. A magánnyugdíjról és a magánnyugdíjpénztárakról szóló 1997. évi LXXXII. törvény (Mpt.) korabeli és jelenleg hatályos rendelkezései nem tartalmazzak szabályozást arra, amely alapján a felperes teljesíthette volna a korábban (2008.) felvett szolgáltatás önkéntes visszafizetését és arra sincs lehetőség, hogy több évvel a magánnyugdíjpénztári tagság megszűnését követően az állami nyugdíjrendszerbe visszalépjen. Kifogásolta, hogy a felperes nem a 2019. június 24-én kelt másodfokú határozat ellen nyújtotta be a keresetét.

Az elsőfokú ítélet

[9] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította. Megállapította, hogy a kereset tartalma szerint a felperes nyugdíját újból csökkentett összegben megállapító első- és másodfokú határozatok felülvizsgálatára irányult. Az elsőfokú bíróság a Kp. 4. § (1) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja szerint azt vizsgálta, hogy az alperes határozata eljárási és anyagi jogi szempontból jogszerű volt-e. Hivatkozott a Tny. 2013. január 1-jétől hatályos 21/A. § (1) és (2) bekezdésében foglaltakra.

[10] Megállapította, hogy az Mpt. 2008-ban hatályos rendelkezései a 10 évnél rövidebb tagsági jogviszonnyal rendelkező magánnyugdíj-pénztári tagok részére nyugdíjba vonulásukkor lehetőséget biztosítottak a visszalépésre. Kiemelte, hogy a felperes nem válogathat saját érdekei szerint az egyes jogszabályi lehetőségek közül attól függően, hogy számára melyik a legelőnyösebb. Az Mpt. rendelkezései nem adtak arra lehetőséget, hogy a felperes 2018. évben a 2008-ban felvett egyösszegű nyugdíjpénztári szolgáltatást visszafizesse a társadalombiztosítási nyugellátási rendszerbe és ezzel visszalépjen az állami nyugellátás rendszerébe. A felperesnek 2008-ban azt kellett volna kérnie, hogy a magánnyugdíjpénztár az egyéni számláján lévő összeget az államháztartás részére utalja át, amit a Tny. 21/A. § (2) bekezdése alapján magánnyugdíjpénztári tagként tehetett volna meg.

[11] Az elsőfokú bíróság azt is rögzítette, hogy a társadalombiztosítási nyugellátás megállapítása szempontjából a felperes továbbra is magánnyugdíjpénztári tagnak számít. Az Mpt. 83. § (7) bekezdésének és 84. § (4) bekezdésének alkalmazását a bíróság azért nem találta megalapozottnak, mert a felperes magánnyugdíjpénztári tagsága nem azért szűnt meg, mert a magánnyugdíjpénztár jogutód nélkül megszűnt és a felperes másik magánnyugdíjpénztárba sem lépett be.

A felülvizsgálati kérelem

[12] A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és elsődlegesen annak megállapítását, hogy az öregségi nyugdíjának összege 2017. szeptember 25. napjától 348.670 forint, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett az eljáró bíróság új eljárás lefolytatására utasítását.

[13] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése során az Alaptörvény és a Tny. alapelveivel össze nem egyeztethetően alkalmazta a vonatkozó jogszabályokat. Jogszabálysértéseket az alábbiak szerint jelölte meg: az Alaptörvény XIX. cikk (4) bekezdés, a Khtv. 18. § (3) bekezdés, a Tny. 1. § (1) és (5) bekezdése, 21/A. § (1) és (2) bekezdése. Álláspontja szerint, aki a magánnyugdíjrendszerből keletkező megtakarítását átutalja az állami nyugdíjrendszerbe, úgy kell tekinteni, mintha biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjjárulék fizetésére lett volna kötelezett és a nyugellátás összegét ennek megfelelően kell kiszámítani. A felperes az öregségi nyugellátást 2017. december 18-án a Khtv. 17.§ (1) bekezdés b), c) pontja és 18.§ (3) bekezdése alapján nyomtatványon igényelte, amellyel egy új nyugellátás megállapítása volt a célja.

[14] Ellentmondónak tartotta, hogy az elsőfokú bíróság egyrészt a felperes magánnyugdíjpénztári tagságának 2008. június 30-án való megszűnését állapította meg, másrészt azt, hogy a felperes nem utalhatta volna vissza a korábban igénybe vett szolgáltatást, így a társadalombiztosítási nyugellátás megállapítása szempontjából továbbra is magánnyugdíjpénztári tagnak számít. A felperes 2018-ban, amikor át kívánt jelentkezni az állami nyugdíjrendszerbe és visszautalta a magánnyugdíjpénztári megtakarítását, akkorra az a magánnyugdíjpénztár, amelynek tagja volt, már megszűnt, tehát jogilag lehetetlen volt, hogy a magánnyugdíjpénztár tagja legyen. A felperes 2008. évtől kezdődően az állami nyugdíjrendszerbe tartozott, a járulékokat is oda fizette. Az elsőfokú bíróság nem indokolta, hogy miért tekintette a felperest a társadalombiztosítási nyugellátás megállapítása szempontjából magánnyugdíjpénztári tagnak.

[15] Vitatta, hogy a Tny. 21/A. § (1) és (2) bekezdése által meghatározott szabályozási körbe ne tartozna bele.

[16] Érvelése szerint amennyiben helytálló lenne az elsőfokú bíróság megállapítása, mely szerint a felperest magánnyugdíjpénztári tagnak kell tekinteni, akkor a korbetöltést követően az öregségi nyugellátás igénylésekor visszaléphet az állami nyugdíjrendszerbe. Ha pedig nem tekinthető magánnyugdíjpénztári tagnak, akkor az állami nyugdíjrendszerhez tartozik és 100% nyugdíj illeti meg.

[17] Az Alaptörvény és a Tny. rendelkezései az egységes, azonos szabályok szerinti elbírálást írják elő a nyugellátás kapcsán. Az elsőfokú ítélet ezen alapelveknek ellentmondóan, negatívan diszkriminálta a felperest, amikor nem ismerte el az állami nyugdíjrendszerbe való visszalépéshez való jogát.

[18] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmet nem nyújtott be.

A Kúria döntése és jogi indokai

[19] A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint nem megalapozott.

[20] A Kúria kizárólag a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a jogerős ítéletet [Kp. 115. § (2) bekezdés és 108. § (1) bekezdés].

[21] A Kp. 115. § (1) bekezdése alapján a jogerős ítélet ellen jogszabálysértésre, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérésre hivatkozással felülvizsgálati kérelmet terjeszthet elő a fél az érdekelt, valamint a rendelkezés rá vonatkozó része ellen az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz. A Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 100. § (2) bekezdés b) pontja alapján a fellebbezés (felülvizsgálati kérelem) a beadványokra vonatkozó általános szabályokon túlmenően tartalmazza a fellebbezést

(felülvizsgálati kérelmet) megalapozó jogszabálysértést, a jogszabályhely pontos megjelölésével, illetve azt a közzétett kúriai határozatot és annak azt a részét, amelytől az ítélet jogkérdésben eltér.

[22] A Kúria korábban a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 272. § (2) bekezdése értelmezése körében több határozatában rögzítette, hogy a felülvizsgálati kérelem önálló jogorvoslat, amelynek egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt pedig a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az erre vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait ismerteti. Mindezek bármelyikének a hiánya a felülvizsgálati kérelem hivatalbóli elutasítását eredményezi. A tartalmi elemek hiánya vagy fogyatékosága esetén ugyanis a Kúria nem kerül abba a helyzetbe, hogy egzakt módon megismerhesse azt az okot vagy okokat, amelyek miatt a fél a jogerős határozatot jogszabálysértőnek tartja. E mellett a felülvizsgálati kérelem e tartalmi elemei meghatározzák a Kúria felülbírálati lehetőségének tartalmi és perjogi kereteit (1/2016. (II. 15.) PK vélemény, Mfv.III.10.650/2015/4., Mfv.III.10.164/2013/2., Mfv.III.10.160/2013/2., Kfv.VII.37.956/2020., Kfv.VII.38.064/2020., Kfv.VII.37.858/2020.). A Kúria iránymutatása a jelen eljárásban is irányadó. A felperes felülvizsgálati kérelme részben nem felel meg a fenti követelményeknek, ezért a Kúria a felperes negatív diszkriminációval kapcsolatos kifogása, valamint az Alaptörvény 19. cikk (4) bekezdésére és a Khtv. 18. § (3) bekezdésére, valamint a Tny. 1. § (1) bekezdésére hivatkozásai érdemi vizsgálatát mellőzte. Ez utóbbi jogszabályhelyek megjelölésük és a hozzájuk fűzött magyarázat ellenére sem felelnek meg a felülvizsgálati kérelem kötelező tartalmi elemeinek, ugyanis azokból nem derül ki, hogy a felperes által megjelölt jogszabályhelyeket a jogerős ítélet mennyiben sérti, az ezzel kapcsolatos jogi álláspontját nem fejtette ki.

[23] A felperes által megsértett „jogszabályhelyként” megjelölt Alaptörvény 19. cikk (4) bekezdése és a Tny. 1. § (1) bekezdése az állam felelősségét a nyugdíjrendszer működéséért és az egységes elvek szerinti nyugellátáshoz való jogot deklaráló normák. A bíróság helyesen a Kp. 2. § (4) bekezdése, 4. § (1) bekezdése és (3) bekezdés a) pontja, valamint a 85. § (1)-(2) bekezdései alkalmazásával bírálta el a jogvitát. A felperes tévesen kifogásolta az Tny. 1. § (5) bekezdésének megsértését, mivel a vitatott jogszabályi normát a Tny. 2. § (5) bekezdése tartalmazza.

[24] A felperes felülvizsgálati kérelmében az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást, valamint azt, hogy a magánnyugdíjpénztári tagsága 2008. június 30. napján megszűnt nem vitatta.

[25] A felperes nem vitásan 2008. április 2-án nem tett nyilatkozatot arra, hogy az állami nyugdíjrendszerbe vissza kívánna lépni, sem a számlaegyenlegének a Nyugdíjbiztosítási Alapba történő visszautalását nem kérte, hanem annak egyösszegű kifizetését kérte, amely meg is történt 2008. évben.

[26] A Tny. 2. § (5) bekezdése értelmében „az általánostól eltérő nyugdíjösszeg jár a magánnyugdíjpénztári tagoknak. Ez azokat érinti, akik az 1998. január 1-je és 2010. szeptember 30. közötti időszakban vagy ennek egy részében kötelező magánnyugdíjpénztári tagdíjat fizettek, vagyis – magánnyugdíjpénztári tagságukra tekintettel – a bruttó jövedelmükből levont kötelező nyugdíjjárulék egy részét magánnyugdíjpénztári tagdíjként fizették be, így jogosultságot szereztek pénztári szolgáltatásra. E szabályt azonban csak akkor kell alkalmazni, ha a magánnyugdíjpénztári tagság a nyugdíj jogerős megállapításáig még nem szűnt meg, azaz az igénylő nem rendelkezett a számlaegyenlege – őt megillető részével csökkentett – összegének visszautalásáról a Nyugdíjbiztosítási Alap részére. Nem kell tehát a

nyugdíj összegének megállapításakor figyelembe venni a korábbi magánnyugdíjpénztári tagságot, ha az az igénylést megelőzően szűnt meg, de akkor sem, ha az a nyugdíjazási folyamat alatt ért véget. A pénztártagság figyelmen kívül hagyásának ez utóbbival összefüggő eljárási feltétele, hogy a számlaegyenleg előírt részét átutalják a Nyugdíjbiztosítási Alap részére, vagy erről a volt pénztártag már rendelkezzen. E feltételek teljesülése esetén a nyugdíj összegét úgy kell kiszámítani, mintha a magánnyugdíjpénztári tagság egyáltalán nem állt volna fenn” (...1 Nagykommentár a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvényhez).

[27] A Tny. 2.§ (5) bekezdése a fentebb írtakra figyelemmel azért nem volt a felperesre alkalmazható, mert a magánnyugdíjpénztári tagdíj összegét a társadalombiztosítási (állami) nyugdíjrendszerbe a felperes saját döntése alapján nem utalták át, ennek hiányában nem lehet úgy tekinteni, mintha a biztosítási idejének teljes tartama alatt kizárólag nyugdíjárulék fizetésére lett volna kötelezett.

[28] Az elsőfokú bíróság a Tny. 21/A. § (1) és (2) bekezdései helytálló alkalmazásával és értelmezésével állapította meg, hogy a felperes esetében a (2) bekezdés rendelkezése nem alkalmazható, mert a felperes a 2017. december 18. napján benyújtott igénybejelentésekor már nem volt a magánnyugdíjpénztár tagja, így a magánnyugdíjpénztári számláján lévő (de a már részére kifizetett) összeg átutalásáról sem rendelkezhetett jogszerűen. A hivatkozott jogszabályhelyek rendelkezéseinek a szavak helyes nyelvtani és a logika szabályai szerinti értelmezésével csak a magánnyugdíjpénztári tagnak volt arra lehetősége, hogy visszalépjen a tisztán társadalombiztosítási nyugdíjrendszerbe. A felperes 2008 áprilisában tett nyilatkozatakor igényelhetett volna a magánnyugdíjpénztári számláján lévő összeg nyugdíjbiztosítási szerv részére történő átutalását, ezzel szemben a felperes akként nyilatkozott, hogy azt egyösszegben fizessék ki a részére; utólag, nem magánnyugdíjpénztári tagként ilyen nyilatkozatot jogszerűen már nem tehetett.

[29] Az elsőfokú bíróság a jogerős ítélet [19] pontjában valóban ellentétes megállapítást tett a [17] pontban foglaltakhoz képest a felperes magánnyugdíjpénztári tagnak minősülése körében, ezért azt a Kúria pontosítja azzal, hogy a felperes a jogvita elbírálásához volt magánnyugdíjpénztári tagnak minősül tekintettel arra, hogy magánnyugdíjpénztári tagsága 2008. június 30. napján megszűnt. Mindezekre figyelemmel csökkentett összegben a Tny. 21/A. § (1) bekezdése alapján kellett a felperes részére a nyugellátás összegét megállapítani.

[30] A fentebb kifejtettek tekintettel a Kúria a jogerős ítéletet a Kp. 121. § (2) bekezdése alkalmazásával – az indokolás módosításával és kiegészítésével – hatályában fenntartotta.

Záró rész

[31] Az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban költsége nem merült fel, ezért a Kúria a Kp. 35. §-ában foglaltak alapján alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján mellőzte a határozathozatalt.

[32] A Tny. 81. §-a alapján a felülvizsgálati eljárás költség- és illetékmentes.

[33] A Kúria ítélete elleni további jogorvoslat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

[34] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Kp. 115. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó Kp. 107. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

Budapest, 2021. október 6.

Dr. Farkas Katalin s. k. a tanács elnöke, Dr. Stumpf-Rádai Ágota s. k. előadó bíró, Dr. Magyarfalvi Katalin s. k. bíró